

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSIKASIMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“ VEIKSMŲ ATITIKTIES KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2013 m. sausio 8 d. Nr. 1S-2
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2013 m. sausio 8 d. tvarkomajame posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Viešosios įstaigos „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“ (juridinio asmens kodas 124241078) (toliau – LRT) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 7 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) 2012 m. rugpjūčio 16 d. Konkurencijos taryboje buvo gautas pareiškėjo Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos (toliau – Pareiškėjas arba LKTA) 2012 m. rugpjūčio 14 d. skundas Nr. 37¹ dėl galimo LRT piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, kuris buvo papildytas Pareiškėjo 2012 m. spalio 11 d. rašte Nr. 70² (Konkurencijos taryboje raštas gautas 2012 m. spalio 18 d.) ir 2012 m. gruodžio 3 d. rašte Nr. 83³ (Konkurencijos taryboje raštas gautas 2012 m. gruodžio 10 d.) pateikta papildoma informacija (toliau – Skundas).

(2) LKTA Skunde nurodė, jog LRT, turėdama išskirtines teises transliuoti 2012 m. Europos dainų konkursą „Eurovizija“, 2012 m. Europos futbolo čempionatą ir 2012 m. Londono olimpinės žaidynes, piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi, kadangi, inicijavusi LRT Televizijos kanalo retransliavimo aukštosios raiškos (angl. *high definition* (toliau – HD)) formatu projektą, neinformavo apie jį visų LRT HD televizijos signalo gavimu suinteresuotų ūkio subjektų, o šią informaciją suteikė tik TEO LT, AB (toliau – TEO) ir tik jam suteikė LRT HD televizijos signalą. Piktnaudžiavimo veiksmus, Pareiškėjo manymu, rodo ir tai, jog Pareiškėjui paprašius LRT sudaryti galimybę LKTA nariams gauti iš LRT HD televizijos signalą, LRT komercinį pasiūlymą pateikė per vėlai, t.y. LKTA nariams neturint galimybių tinkamai pasiruošti techniniam projekto įgyvendinimui iki 2012 m. Londono olimpinių žaidynių pradžios. Be to, Pareiškėjo teigimu, LRT pateikė sąnaudomis nepagrįstą pasiūlymą ir tik imitavo derybas. Dėl tokių LRT veiksmų, Pareiškėjo teigimu, nukentėjo daugybė vartotojų – LKTA narių abonentų, kuriems nebuvo sudarytos galimybės svarbiausius 2012 metų kultūros ir sporto renginius stebėti HD formatu⁴.

(3) Pareiškėjas nurodė, jog 2012 m. gegužės 23 d. kreipėsi į LRT su prašymu sudaryti LKTA nariams galimybes retransliuoti LRT Televizijos kanalą HD formatu, į kurį atsakydama LRT 2012 m. liepos 11 d. pateikė komercinį pasiūlymą dėl HD televizijos signalo pateikimo LKTA nariams už 120 000 Lt plus PVM kainą. LKTA pateikus prieštaravimus dėl, jų manymu, nepagrįstos kainos, LRT 2012 m. liepos 17 d. pateikė pakoreguotą komercinį pasiūlymą, kuriame kaina buvo sumažinta iki 80 000 Lt plus PVM⁵.

¹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 1-4.

² Bylos tomas Nr. 1, psl. 18-22.

³ Bylos tomas Nr. 1, psl. 43-46.

⁴ Bylos tomas Nr. 1, psl. 3.

⁵ Bylos tomas Nr. 1, psl. 3.

(4) LKTA nuomone, HD signalo pateikimo kaštai neturėtų viršyti 60 000 Lt, o aplinkybė, kad LRT pateikta pradinė kaina vos už kelių dienų buvo sumažinta trečdaliu, leidžia pagrįstai įtarti, kad LRT sąmoningai nesiekė suteikti galimybės LKTA nariams retransliuoti renginius HD formatu⁶.

(5) Konkurencijos taryba, siekdama išsiaiškinti Pareiškėjo Skunde išdėstytas aplinkybes, 2012 m. rugsėjo 18 d.⁷ bei 2012 m. lapkričio 21 d.⁸ raštais kreipėsi į LRT dėl informacijos pateikimo.

(6) LRT nurodė, jog ji, turėdama išimtinės Europos dainų konkurso „Eurovizija“, Europos futbolo čempionato ir Londono olimpinių žaidynių transliacijos teises, šias programas transliavo tiesiogiai nemokamu kanalu, kurį galėjo matyti didžioji dalis Lietuvos gyventojų. Taip pat nurodė, jog teisę retransliuoti minėtus renginius turėjo visi retransliuotojai be išimties⁹.

(7) LRT taip pat nurodė, kad ji 2012 m. suteikė teisę TEO retransliuoti HD formatu 2012 m. Europos dainų konkurso „Eurovizija“ pusfinalius ir finalą, 2012 m. UEFA Europos futbolo čempionato pusfinalius ir finalą bei 2012 m. Londono olimpinės žaidynės, ši teisė TEO buvo suteikta atlygintinai¹⁰. LRT teigimu, TEO 2011 m. pabaigoje kreipėsi į LRT su paklausimu dėl galimybės tam tikrą laiką retransliuoti LRT transliuojamus renginius HD formatu¹¹.

(8) LKTA į LRT dėl HD televizijos signalo kreipėsi 2012 m. gegužės 23 d. LKTA teigimu, HD televizijos retransliavimo projekto įdiegimui pasiruošti LKTA reikėjo iki 12 savaičių, kadangi LKTA narių, retransliuojančių kitas televizijos programas HD formatu, techninė įranga nėra pritaikyta priimti LRT transliuojamą specifinio pobūdžio nesuglaudintą HD signalą¹². Į Konkurencijos tarybos klausimą, koku būdu LKTA nariai būtų spėję pasiruošti Londono olimpinių žaidynių transliavimui HD formatu, jeigu LKTA kreipimosi į LRT metu iki 2012 m. Londono olimpinių žaidynių pradžios buvo likusios 9 savaitės, LKTA atsakė, jog jeigu LRT būtų operatyviai pradėjusi derybas dar 2012 m. gegužės mėnesį, papildomų resursų ir pastangų pagalba būtų buvę įmanoma spėti pasiruošti HD televizijos retransliacijai iki žaidynių pradžios¹³.

(9) LKTA teigimu, jos nariai turi apie 5 000 abonentų, kurie žiūri transliacijas HD formatu, o abonentų, kurie turi technines galimybes priimti ir žiūrėti HD televiziją (bet jos nežiūri dėl to, kad jie įtraukti į mokamus paketus, HD televizijos programos operatoriaus tinklelyje apskritai netransliuojamos ar dėl kitų priežasčių) yra apie 10 000¹⁴.

(10) LRT, paprašyta paaiškinti HD televizijos signalo kainodarą, Konkurencijos tarybai pateikė HD televizijos transliacijų kaštų struktūrą¹⁵ ir paaiškino, jog LRT Televizijos HD signalo teisių kaina buvo skaičiuojama įvertinant retransliuotojų turimų abonentų skaičių ir abonentų skaičių, kurie, atsižvelgiant į technologinę pusę, gali priimti HD televizijos signalą. LKTA informavo LRT, kad tiek TEO, tiek LKTA narių žiūrovų, galinčių priimti tokį signalą, skaičius yra vienodas. LRT apskaičiuotoje HD televizijos signalo pateikimo kainoje taip pat atsispindi transliuojamų valandų skaičius bei LRT techninės sąnaudos (sukurta papildoma eterinė sistema su atskiru garso bei vaizdo formavimu, įsigyta papildoma įranga grafinių elementų ant vaizdo uždėjimui, panaudoti rezerviniai vaizdo komutatoriai) ir organizacinės sąnaudos (dviejų žmonių darbo sąnaudos) signalui paruošti. LRT taip pat nurodė, kad pradinė Pareiškėjui pasiūlyta kaina buvo sumažinta dėl vykusių derybų ir LRT noro bendradarbiauti su LKTA, didinant LRT HD televizijos signalo prieinamumą didesniai žiūrovų skaičiui, ir kad kaina buvo sumažinta pritaikant nuolaidą¹⁶.

⁶ Bylos tomas Nr. 1, psl. 4.

⁷ Bylos tomas Nr. 1, psl. 32-34.

⁸ Bylos tomas Nr. 1, psl. 56-59.

⁹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 60.

¹⁰ Bylos tomas Nr. 1, psl. 38.

¹¹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 63.

¹² Bylos tomas Nr. 1, psl. 19-20.

¹³ Bylos tomas Nr. 1, psl. 44.

¹⁴ Bylos tomas Nr. 1, psl. 45-46.

¹⁵ Bylos tomas Nr. 3, psl. 13.

¹⁶ Bylos tomas Nr. 1, psl. 38.

(11) LRT nurodė, jog atsižvelgusi į LKTA atstovų pateiktus skaičius ir informaciją, LRT pasiūlė kainą, su kuria LKTA nesutiko, todėl LRT traktavo tai kaip atsisakymą priimti ofertą sudaryti sutartį¹⁷.

(12) Atsakydama į Pareiškėjo Skunde nurodytą aplinkybę, kad LRT savo pasiūlymą LKTA nariams pateikė per vėlai, LRT nurodė, kad jos pasiruošimas HD televizijos signalo pateikimui būtų užtrukęs apytiksliai 1 darbo dieną¹⁸. Be to, LRT teigimu, jos perduodamas HD televizijos signalas yra standartinio formato ir, LRT žiniomis, nuo kitų televizijų šis signalas nesiskiria¹⁹.

(13) Iš Konkurencijos tarybos surinktos medžiagos apie derybų, vykusių tarp LKTA ir LRT dėl HD televizijos signalo pateikimo, eiga, matyti, jog LKTA 2012 m. gegužės 23 d. raštu²⁰ kreipėsi į LRT dėl neatlygintino HD televizijos signalo pateikimo galimybių ir atsakymą prašė pateikti iki 2012 m. birželio 4 d. 2012 m. birželio 4 d. raštu LRT Pareiškėjui pateikė atsakymą, jog nemokamo HD televizijos signalo LRT pateikti negali²¹. Vėlesni tarp šalių vykę susirašinėjimai rodo, jog šalys derėjosi dėl HD televizijos signalo kainos: 2012 m. liepos 11 d. elektroniniu laišku LRT pasiūlė LKTA pateikti HD televizijos signalą už 120 000 Lt plus PVM²², tą pačią dieną LKTA elektroniniu laišku atsakė LRT, jog, LKTA nuomone, kaina turėtų būti apie 70 000 – 80 000 Lt²³. 2012 m. liepos 11 d. LRT nurodė, kad laukia LKTA atsakymo²⁴. 2012 m. liepos 13 d. LKTA paprašė LRT pateikti atnaujintą komercinį pasiūlymą iki 2012 m. liepos 17 d.²⁵, taip pat šalys tą pačią dieną elektroniniu paštu tikslino LKTA narių abonentų, galinčių matyti laidas HD formatu, skaičių²⁶. 2012 m. liepos 17 d. LRT elektroniniu paštu informavo LKTA, kad atsižvelgdama į jos pateiktus argumentus bei informaciją apie žiūrovų skaičių, kurie galėtų priimti 2012 m. Londono olimpinių žaidynių transliacijas HD formatu, signalo gavimo kaina būtų 80 000 Lt²⁷, tačiau 2012 m. liepos 18 d. raštu LKTA pasiūlymo nepriėmė, argumentuodama tuo, jog LRT pasiūlymas, LKTA nuomone, buvo pateiktas per vėlai bei nepagrįstas kaštais²⁸.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(14) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis įtvirtina draudimą ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti atitinkamoje rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus. Pareiškėjas kreipėsi į Konkurencijos tarybą prašydamas pradėti tyrimą dėl LRT veiksmų, galimai pažeidžiančių Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio nuostatas.

(15) LKTA Skundas yra grindžiamas teiginiais, jog LRT suteikė išskirtinį pranašumą TEO ir taip diskriminavo kitus ūkio subjektus, norinčius retransliuoti LRT Televizijos kanalu transliuotus renginius HD formatu. LKTA nuomone, LRT tik TEO informavo apie minėtos retransliacijos HD formatu galimybę, o kitiems raiškiosios HD televizijos signalo gavimu suinteresuotiems ūkio subjektams tokios informacijos nepateikė. Taip pat LKTA mano, jog LRT Pareiškėjui pateikė pavėluotą ir sąnaudomis nepagrįstą pasiūlymą.

(16) Vertinant Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, visų pirma, pažymėtina, jog vien aplinkybė, kad LRT neinformavo raiškiosios HD televizijos signalo gavimu suinteresuotų ūkio subjektų apie galimybę retransliuoti LRT Televizijos kanalu transliuotus renginius HD formatu, savaime nesuteikia pagrindo vertinti tokius LRT veiksmus (neveikimą) kaip galimai pažeidžiančius

¹⁷ Bylos tomas Nr. 1, psl. 61.

¹⁸ Bylos tomas Nr. 1, psl. 38.

¹⁹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 61.

²⁰ Bylos tomas Nr. 1, psl. 11.

²¹ Bylos tomas Nr. 1, psl. 70 – 71.

²² Bylos tomas Nr. 1, psl. 12.

²³ Bylos tomas Nr. 1, psl. 49.

²⁴ Bylos tomas Nr. 1, psl. 50.

²⁵ Bylos tomas Nr. 1, psl. 51.

²⁶ Bylos tomas Nr. 1, psl. 52.

²⁷ Bylos tomas Nr. 1, psl. 54.

²⁸ Bylos tomas Nr. 1, psl. 14.

Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus. Pareiškėjas nurodė, jog jo nariai turi apie 5000 žiūrovų, kurie žiūri televizijos transliacijas HD formatu. Todėl Pareiškėjas (taip pat ir kiekvienas iš jo narių savarankiškai), žinodamas apie galimybę retransliuoti programas HD formatu ir būdamas suinteresuotas retransliuoti LRT Televizijos kanalų transliuotus renginius HD formatu, galėjo iš anksto domėtis bei kreiptis į LRT dėl tokios galimybės.

(17) Iš LKTA pateiktos informacijos yra matyti, jog Pareiškėjas 2012 m. gegužės 23 d. kreipėsi į LRT dėl galimybės gauti LRT HD formato televizijos signalą neatlygintinai ir atsakymą prašė pateikti iki 2012 m. birželio 4 d. LRT 2012 m. birželio 4 d. pateikė LKTA atsakymą, kuriame nurodė, jog nemokamai HD televizijos signalo LKTA nariams pateikti negali.

(18) Vėlesnis tarp šalių vykęs susirašinėjimas rodo, jog šalys derėjosi dėl HD televizijos signalo pateikimo kainos. 2012 m. liepos 11 d. elektroniniu paštu LRT pateikė LKTA pirmą komercinį pasiūlymą, kuris LKTA buvo nepriimtinas. 2012 m. liepos 13 d. elektroniniu laišku LKTA nurodė LRT galutinę kainą pateikti iki 2012 m. liepos 17 d. LRT 2012 m. liepos 17 d. pateikė LKTA galutinį pasiūlymą, kurį LKTA 2012 m. liepos 18 d. raštu atmetė.

(19) Taigi, atsižvelgiant į Konkurencijos tarybos nustatytas ir aukščiau išdėstytas aplinkybes, nėra pakankamo pagrindo pagrįstai įtarti, jog LRT vilkino arba vedė nesąžiningas derybas, kadangi atsakymą LKTA dėl galimybės suteikti nemokamą HD televizijos signalą LRT pateikė iki LKTA nurodytos datos, taip pat teikė LKTA komercinius pasiūlymus dėl HD televizijos signalo kainos, atsižvelgdama į LKTA pasiūlymus, ją derybų eigoje mažino bei galutinį pasiūlymą pateikė iki LKTA nurodyto termino.

(20) Be to, Pareiškėjo teigimu, LRT pateiktas pasiūlymas nebuvo pagrįstas sąnaudomis. Tačiau iš Konkurencijos tarybos nustatytų aplinkybių matyti, kad LRT, siūlydama kainą, įvertino dėl paslaugos teikimo patiriamas sąnaudas, o paslaugos teikimo sąnaudas viršijanti kaina savaime nesudaro pagrindo tokios kainos vertinti kaip nesąžiningos Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio prasme. Pažymėtina, jog Pareiškėjas Konkurencijos tarybai taip pat nepateikė jokių įrodymų, kurie leistų pagrįstai įtarti, jog LRT pasiūlyta kaina LKTA galėtų būti vertinama kaip nesąžininga ir pažeidžianti Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus.

(21) Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, jog Pareiškėjo skunde pateikti duomenys nesudaro pakankamo pagrindo pagrįstai įtarti, jog LRT veiksmai dėl teisės retransliuoti LRT Televizijos transliuotą laidą HD formatu suteikimo LKTA galėtų būti vertinami kaip diskriminuojantys LKTA TEO atžvilgiu ar nesąžiningi ir dėl to galimai pažeidžiantys Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus.

(22) Taip pat pažymėtina, jog teisę retransliuoti LRT Televizijos kanalų transliuotus renginius (2012 m. Londono olimpinės žaidynės, 2012 m. Pasaulio futbolo čempionatą ir Europos dainų konkursą „Eurovizija“) turėjo galimybę visi retransliuotojai. Be to, šiuos renginius pati LRT transliavo nemokamu kanalu. Taigi, žiūrovai turėjo galimybę matyti šiuos renginius tiek LRT Televizijos kanalu, kuris yra nemokamas, tiek per įvairias kabelines televizijas. Todėl vartotojų galimybės matyti minėtas laidas nebuvo apribotos.

(23) Kadangi nustatytos aplinkybės nesudaro pakankamo pagrindo pagrįstai įtarti, jog LRT atliko kokius nors veiksmus, galimai pažeidžiančius Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus, nėra tikslinga apibrėžti atitinkamą rinką bei nustatyti LRT užimamą padėtį joje.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Viešosios įstaigos „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIŽIJA“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.